TOVERI

Länsinen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astorlassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englannin kielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI BOX 99, ASTORIA, ORE.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Miltä Venäjän vallankumous näyttää Englannissa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 26, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Tunnettu englantilainen kirjailija ja sosialisti, George Bernhard Shaw lausuu Venäjän vallankumouksen vaikutuksesta maailman tapahtumiin seuraavaa:

"Surukseni on minun luovuttava siitä harhakäsityksestä, että Venäjän vallankumous merkitsi rauhan palautumista. Meidän isänmaallisemme, jotka aina turvautuvat väärään väitteeseen, vastustavat kaikin voiminsa "erikoisrauhaa" Venäjän ja Saksan välillä. Jos niillä olisi vähäkään tietoa aseman todellisuudesta, tulisi niiden olla huolissaan Venäjän käymän erikoissodan takia; sodan jota tullaan käymään loppuun saakka, ei ainoastaan Saksaa vastaan, vaan kaikkia valtaistuimia vastaan: sotaa, joka tulee jatkumaan siitekin, kun kaikki muut sotivat vallat jo olisivat halukkaat lakkaamaan: sotaa, joka voi sytyttää sisällissodan Englannissa, Ranskassa ja Italiassa, joissa ulkomaavirastot, hovipiirit ja kapitalistit taistelisivat tsaarivallan palauttamiseksi ja kaikkien maiden köyhälistö Venäjän mallisen vallankumouksen toimeenpanemiseksi omissa maissaan. Se mitä tähän asti on tapahtunut, on vain varsin vanhojen tapojen uusiutumista: mailma on jo monta kertaa ennen nähnyt kuningasten kokoontuvan keskinäisiin neuvotteluihin. Mutta kun uudet raamatut ja uudet juutalaisten profeetat omaavat kansat tekevät samoin, silloin on menettänyt kaiken arvonsa sellainen pikkuporvarillinen tietämättömyys, joka turvautuu passikieltoihin niitä vastaan jotka ovat ainoat jotka käsittävät aseman. Tämä sota olisi vältettävä, sillä se on kymmentä kertaa hirvittävämpi kuin se sota, jonka jatkamista vaativat ne narrit, jotka luulevat meillä olevan jotakin valinnan mahdollisuutta tässä asiassa, läiskytellen piiskojaan maahan koettavat he pakottaa sen pyörimään auringon ympäri. Kukapa ei lakkauttaisi sotaa jo huomenna, jos vain voisi, mutta kuka voi sen tehdä?"

Näyttää siltä, että on niitäkin, jotka käsittävät sellaisten yhteiskunnallisen voimien olevan liikkeellä, joille kapitalistinen järjestys ei enää kykene rakentamaan sulkuja. Se kykeni päästämään sodan verikoirat valloilleen, mutta niiden jälleen kytkeminen jää siltä tekemättä, ainakin Shaw'n mielestä.

Entäs meidän suuriruhtinaamme?

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 26, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

American International Corporation'in esimies, George Baldwin, jonka edustama yhtiö rakennuttaa Hog Islannin (Sikasaaren) laivatelakoita, tunnusti senaatin tutkijakomitean edessä, että sanotusta yrityksestä tulee heille kuusi miljoonaa dollaria voittoja.

"Korporationia ei voida pitää hengissä isänmaallisuudella," selitti hän, ollessaan californialaisen senaattori Johnsonin kuulusteltavana.

Tämä kyllä tunnetaan muutenkin jo niin hyvin, että siihen ei enää olisi tarvittu Baldwinin todistusta. Korporationien isänmaallisuus riippuu niistä voittoosingoista, joita sen omistuu imeä yleisistä varoista.

Frank Vanderlip, J. Ogden Armour, Otto Kahn ja monet muut herrasmiehet, joiden on viime vuosien ajalla onnistunut pettää todelliset tarkotuksensa varsin hyvin, liehuttelemalla lippuja jokaisen neljännestunnin, kuluttua, ovat johtaja-osakkaita tässä Hog Islannin salaliitossa. (Viime aikoina onkin näyttänyt siltä, kuin kaikki mikä haiskahtaa taituu "sikamaiselta", kiinnittäisi Armourin erikoista huomiota.)

Nämä korporationit ja niiden ostettu sanomalehdistö, jotka eivät voi elää isänmaallisuudella, odottavat kuitenkin että työläiset perheineen eläisivät sillä.

Jos työläiset saavat neljä dollaria päivässä ja vaativat viittä, voidakseen edelleen ostaa Armourin hinnoissa kaksinkertaistuneita lihatavaroita, leimataan heidät saksalaismielisiksi, maankavaltajiksi ja vihollisen avustajiksi. Ja sen tekee se sanomalehdistö, joka pysyy äänettömänä tai korkeintaan lievästi moittii sitä kun nämä kapitalistiset suuriruhtinaat rosvoavat hallituksela yhdellä päännyökkäyksellä ja yhdessä ainoassa urakassa, jonka koko summa ei nouse kuin kahteenkymmeneen yhteen miljoonaan dollariin, kuusi miljoonaa dollaria, vain siksi että osaavat sen tehdä, ja joka summa voi vielä kohota puolella ennenkuin työ on loppuun suoritettu.

Venäjän oli pakko luopua sodankäynnistä siksi että sen varastavat ruhtinasrosvot kähvelsivät omiin taskuihinsa ne varat, joilla piti hankittamaan sotatarpeita. Venäläiset joukot lähetettiin sotarintamalle ravinnotta, vaatteitta ja melkein aseettomina, lähdattavaksi kuin karja, samalla kun tuhannet kuninkaalliset irstailijat kumpaakin sukupuolta mässäilivät lakkaamatta Pietarissa, Moskovassa ja muissa kaupungeissa.

Sallitaanko täälläkin samanlaisen kavaltajasakin jarruttaa sodankäyntiä, sietämällä niiden petoksia, joka merkitsevät miljoonien dollarien ja satojen ihmishenkien uhraamista?

Onko washingtonilaisilla viranomaisilla kylliksi rohkeutta lähettää muutamia rikkaita rosvoja vankilaan, osotukseksi muille samanlaisille, kuten tehtiin köyhien asevelvollisuuspakolaisten kanssa?

Jos todellakin aiotaan käytännössä toteuttaa se lause, ettei kenellekään myönnetä erikoisoikeuksia, vaan samanlaiset kaikille, jos tarkotus on panna laki voimaan niin rikkaita kuin köyhiäkin kohtaan, sensijaan että vain yleisesti puhutaan kansanvaltaisuudesta, niin nyt olisi jo aika jolloin viranomaiset Washingtonissa ja muualla alkaisivat täyttää tekemäänsä valaa kansan ja sen omaisuuden suojelemisesta.

Niiden kanssa sovitteleminen ja niiden sietäminen merkitsee nopeaa bolshevikiläisyyden kohoamista Amerikassa — sillä ihmisten kärsivällisyydellä ja pitkämielisyydellä ovat sentään kaikkialla rajansa — ja oikeudenkäyttöä, joka mahdollisesti on alkeellista mutta tehokasta, niitä vastaan jotka voitonhimossaan vahingoittavat kansan asiaa.

Taistelun työpakkolain voimaansattamiseksi alkoi senaatissa North Dakotan edustaja, senaattori McCumber, vaatimalla pitkässä puheessaan maan työvoiman "liikekannalle asettamista," kuten hän sen selitti.

Senaattori McCumber tuomitsi jyrkästi Hog Islandin rosvoukseen, joka hänen viittailujensa mukaan mahdollisesti nousee kahteenkymmeneen miljoonaan dollariin. Mutta hän lieventi syytöstään, osottaakseen "tasapuolisuutta", selittämällä, että jumala ainoastaan tietää miten kauan siedetään tätä rosvoilua, jota harjottavat ensin tarpeitten hankkijat ja sitte työläiset, joita kumpaakin hallitus rohkasee ja voimistuttaa toimissaan.

Näyttää tulleen jo vallan tavaksi peittää rikasten rosvoilut esimällä syntipukkeja työläisten joukosta ja vertaamalla työläisten 15 ja 45 sentin päiväpalkankorotusvaatimuksia, joita he tekevät voidakseen maksaa näiden rosvoilijain korottamat elintarpeitten hinnat, rikasten riistäjien rosvoiluihin.

Politikoitsijoita ja sanomalehtimiehiä ei voida tässä tapauksessa syyttää "puolueellisuudesta", koska heidän mielestään on sellainen työläinen, joka vaatii hiukan enemmän leipää perheelleen, aivan yhtä paha kuin miljoonia kavaltava yläluokkalainenkin. — Max S. Hayes.

Työvoimatavaran tuotantokustannukset

Kukaan ei voi tarkalleen määritellä, kuinka korkealla työpalkkojen tulisi olla. Mutta noin neljänkymmenen dollarin suuruisen pitäisi kuitenkin olla alimman palkan. Myönnettävä on, että meillä ei ole olemassa mitään tieteellistä perustetta tälle määritelmälle, vaan on se yksinkertaisesti vain arviomme. Mutta koska pidämme sen oikeana, niin jätämme sen paikoilleen siksi kunnes meille osotetaan että se on liian alhainen.

Ihmistyövoiman tuotantokustannuksia laskiessa ei vielä ole päästy sille asteelle, jossa tarkasti tiedettäisi, miten korkeaksi tuotantokustannukset kohoavat. Nykyisin tiedetään jo melko tarkoin, mitä maksaa terästonnin tai leivän tuottaminen, mutta ihmistyövoiman suhteen ei vielä olla siinä saakka.

Tavallisesti ei ajatella koko palkkakysymyksestä mitään muuta kuin että joku unio toisinaan aiheuttaa rauhattomuuksia, koettaessaan korottaa työläisten palkkoja. Sellaisen jatkuvan agitatsionin lakkauttamista toivotaan, jotta liikesuhteet saisivat olla häiritsemättä. Mahdollista on, että sekin palkkamäärä jota työläiset vaativat, ei ole riittävä työvoiman tuotantokustannusten korvaamiseksi. Työläinen ei siitä ainakaan tiedä, sillä hänellä ei ole mitään mahdollisuutta sen selvillesaamiseksi. Erinäiset valiokunnat, tutkijakunnat ja kansallisen ja valtioiden hallituksen palveluksessa olevat toimistot ja laitokset ovat tutkineet kaikkien muiden alojen paitsi työvoimatuotannon tuotantokustannuksia. Ihmistyövoimatuotannon kustannuksista ei ole olemassa mitään tilastollisia numeroita. Siitä on olemassa ainoastaan sanomalehdistön, puhujalavan ja saarnatuolin esittämä mielipide, mutta kaikki nämä laitokset ovat niiden kontrolleeraamia, joiden taloudelliset edut ovat suoraanaisessa ristiriidassa sen kanssa, että työläiset saisivat tietää totuuden tässä asiassa. Ne edustavat työvoiman ostajia, joille on luonnollisesti edullista pitää ostamansa tavaran hinta alhaisena. Vaikkapa sen hinta onkin tuotantokustannuksien alapuolella, niin se ei liikuta sen ostajia.

Hallitus on hyväksynyt sen periaatteen, että sotatarvetuotannossa esim. maksetaan tehtailijoille tuotantokustannukset ja kymmenen prosenttia voittoa. Se on oivallinen järjestelmä, jos se sovellutetaan työvoimatavaratuotantoonkin. Työläisten on vaadittava että palkat vastaavat ainakin tuotantokustannuksia, elleivät saisikaan sitä kymmenen prosentin voittoa.

Ja mitkä ovat työvoimatavaran tuotantokustannukset? Ihmiskoneelle olisi annettava sama huomio kuin teräksestä valmistetuilekin. Olisi otettava huomioon raaka-aineiden hinta, valmistuskustannukset, kokoonpanomaksut, kunnossapitokulut ja pilaantumisen aiheuttama arvonvähennys, joka esiintyy saman tavaran uudelleenluomisessa. Kaikki nämä otetaan koneitten suhteen huomioon, miksi ei siis ihmistyövoimaankin nähden.

Ottakaamme esimerkiksi tavallinen työläinen. Hänen pitäisi yleisen käsityksen mukaan olla naimisissa ja ainakin kolmen lapsen isä. Ja siten tavallisesti onkin laita. Hänen on hankittava elintarpeet ja vaatteet itselleen, vaimolleen ja lapsilleen. Niiden hankkiminen hänelle itselleen ja vaimolleen merkitsee työvoimatavaran kunnossapitokustannuksia, ja lasten osalle tuleva saman tavaran uudelleen luomista, ottamaan hänen paikkansa silloin kun hän itse käy käyttökelvottomaksi.

Kunnossapitokustannuksiin kuuluu siis elintarpeitten ja vaatetuksen hankkiminen perheen vanhemmille. Ne kustannukset jotka johtuvat lasten kasvattamisesta täyttämään jonkun koneen osan teollisuuden palveluksessa, käsittävät lasten elintarpeisiin, ylläpitoon, kehittämiseen, kasvatukseen j.n.e., niin henkiseen kuin ruumiilliseenkin menevät kulut. Miehelle ja vaimolle on kuitenkin laskettava joku määrä työkyvyttömyyden varallekin, joko säästölnä, vanhuudenvakuutus- tai muina vanhuudenturvamaksuina. Onhan kohtuullista otaksua, että nämä lisätyt kustannukset kohottavat menot nykyisten taksojen mukaan neljäänkymmeneen dollariin viikossa. Ja ainoana tulolähteenä perheelle on, ainakin lasten ollessa vielä pieniä, isän palkkatulot.

Ja nämä tulot ovat hankittavat, sattuipa sairaus tai työnpuute, tai jossain käsitään puutetta. Jos viikottaiset kulut ovat neljäkymmentä dollaria, eikä isä jostakin syystä voi työskennellä muuta kuin neljäkymmentä tuntia viikossa, silloin ovat hänen työvoimatavaransa tuottokustannukset dollarin tunnilta. Mutta jos hän voi työskennellä ainoastaan kaksikymmentä tuntia, kohoavat kustannukset kahteen dollariin tunnilta. Ja nykyisissä oloissa on hänen myytävä työvoimatavaransa kilpailulakien alaisena. Ei ole olemassa mitään isällistä hallitusta, joka antaisi hänelle tilaisuuden esittää laskut tuotantokustannuksistaan ja maksaisi sitte kymmenen prosenttia enemmän. Hänen on myytävä työvoimansa siitä parhaasti hinnasta, jonka avoimilla markkinoilla siitä onnistuu saamaan.

Ja näistä syistä käy työläisille samaten kuin käy liikemiehille ja tehtailijoillekin vapaan kilpailun vallitessa: yhdeksänkymmentä viisi prosenttia heistä epäonnistuu tarkotuksissaan. Heidän ei onnistu saada valmistamastaan tavarasta sen tuotantokustannuksia, ja siitä syystä ne menevät rahalliseen, henkiseen ja ruumiilliseen vararikkoon. Jotkut ajautuvat vaivaistalolle, jotkut mielisairaalaan ja jotkut kaduille. Ja parhaimmassakin tapauksessa saavuttavat työläiset ainoastaan vaivaloisen ja huolia täynnä olevan vanhuuden, eläen lastensa kustannuksilla, lastensa, joiden taakka jo ennestäänkin on usein liian raskas, koettaessaan hankkia toimeentulonsa itselleen ja lapsilleen.

Yhteiskunnassa ei tule koskaan vallitsemaan toimeentulon varmuutta ja järjellistä järjestelmää, ennenkuin työvoimatavaran tuotantokustannukset otetaan lukuun yhtenä tärkeimpänä kanssatekijänä koko tuotanto- ja jakolaitosprosessissamme. Yhteiskunta voi seistä jonkun ajan voittojen hankkimistarkotuksienkin ollessa sen päämääränä, mutta sen itsensäsuojelemisvaisto pakottaa sen lopullisesti ottamaan laskuissaan lukuun työvoimankin, joten parasta on kun lakkaamme napisemasta sitä vastaan, että uniot taistelevat saadakseen työläisille muutaman pennin päivätulojen lisäyksen. — Walten B. Hiltonin mukaan.

MAILMANKATSOMUKSIA

TUOMIOISTUINTEN NYRKKIOIKEUS

näyttää jo alkavan arveluttaa eräitä taantumuksellisiakin piirejä. Niinpä N. Y. Evening Post, jota ei kapitalisteilla suinkaan ole syytä moittiä liiasta työläis-ystävyydestä, kirjottaa Californian ylioikeuden päätöksestä (millä Tom Mooneyn hirttotuomio vahvistettiin): "Jos tämä, teknillisesti epäilemättä oikea, tuomio jäisi voimaan, niin ei ainoastaan Mooney joutuisi oikeuden häpeällisen väärinkäytön uhriksi, vaan kansan sankat joukot koko maassa tulisivat siihen vakaumukseen, että meidän oikeuslaitoksemme on mitä arveluttavimmassa luhistumistilassa."

Tällaisen lausunnon on sellainen lehti kuin Evening Post pakotettu antamaan Californian valtion lainkäytöstä. Kun niin on asianlaita, saa maan työväenluokka olla vakuutettu siitä, että tässä ei ole kysymys vain "oikeuden väärinkäytöstä", vaan — kuten työläispiireissä koko ajan on tiedetty, tahallisesta rikoksesta, jonka kapitalistirosvot ovat suunnitelleet poistaakseen tieltään heidän rosvouksilleen haitallisen kelpo miehen.

Senpätähden tulisi kaikkien työväen järjestöjen kiireimmiten lähettää vastalauseensa Mooneyn hirttotuomion toimeenpanemista vastaan Californian kuvernöörille joko kirjeellisesti tai sähköteitse.

ALASKAN OSTO

osottautuu vuosi vuodelta yhä edullisemmaksi kaupaksi, ehkä edullisimmaksi mitä Setä Samuli milloinkaan on tehnyt. Kun tuo suunnaton alue yli 50 vuotta sitten Venäjältä ostettiin 6 miljoonalla dollarilla, ivattiin pahanpäiväisesti tuota "Setä Samulin jääkaapin ostoa" ja silloisen valtiosihteeri Sewardin tekemää kauppasopimusta oli tapana nimittää "Sewardin hullutukseksi". Nyt tämä tosiaankin naurettavan pieni ostohinta on jo saatu satakertaisesti korvatuksi yksistään Alaskan rikkaista malmilöydöistä. Yhdysvaltain geologisen toimiston kertomuksen mukaan, nousi mainittujen löytöjen arvo v. 1917 yli 41 miljoonan dollarin. Kultalöydöt olivat hieman pienemmät kuin edellisinä vuosina, mutta silti huomattavat. Yksistään Valdez-joen kaivoksilla on viime vuonna saatu kultaa $375,000 arvosta; Slate-joella taas on tehty huomattavia platinalöytöjä. Mutta niin rikkaat ja arvokkaat kuin nuo malmilöydöt ovatkin, niin joutuvat ne epäilemättä tulevaisuudessa, jonka etäisyyttä ei enää ole mahdoton suunnilleen laskea, varjoon sieltä saatavain maantuotteiden rinnalla. Sillä Alaska ei ollenkaan ole semmoinen jääaavikko, joksi sitä kuvitellaan, vaan siellä on miljoonia eekkereitä hyvin hedelmällistä ja viljavaa maaperää, jossa lyhyen, mutta lämpimän ja miltei yhtämittaa valoisan kesän ajalla voidaan kasvattaa melkein kaikkia lauhkean vyöhykkeen maantuotteita. Sen ohessa maan jätiläisjoet viliseivät arvokkaita kalalajeja. Yksistään lohikalastus tuottaa vuosittain 12 miljoonaa dollaria. Karjanhoidolla on myös Alaskassa tulevaisuus, joka tulee suuresti edistämään maan hyvinvointia.

PARANTOLAKOMANTOA SEKIN.

Adirondack-vuoristossa on eräs Ray Brook niminen New Yorkin valtion keuhkotautiparantola. Jostakin syystä tekivät siellä työskentelevät palvelustytöt lakon. Silloin jotkut hoidokkaista antautuivat heidän tilalleen pöytäpalvelusta suorittamaan. Muutamat ruokallevista potilaista tervehtivät näitä nöyräselkäisiä "rikkuri"-nimityksellä.

Tuota sieti rangaista. Parantolan johtokunta antoi ukaasin, jossa kiellettiin potilaita tästedes puhumasta —sosialismista, siitä uhalla, että heidät muussa tapauksessa karkotetaan hoitolasta.

Tietysti saattoi tämä potilaat utelaiksi, ottamaan selkoa siitä, mitä se sosialismi oikeastaan on, sillä ennestään harvat heistä tiesivät siitä mitään. He eivät siitä puhu, vaan sitä innokkaammin lukevat kaikkea sosialismia koskevaa kirjallisuutta, mitä ikänä voivat hankkia. Sosialistiset sanomalehdet ja kaikki muut painotuotteet ovat Ray Brookissa nykyään hyvin haluttua tavaraa.

Kun sosialisteilla tällä kertaa sattuu olemaan vankka joukko edustajia New Yorkin valtion lainsäätäjäkunnassa, on luultavaa, että tuo hoitolavirkailijain mielivaltaisuus ja muutkin tässä parantolassa vallitsevat olosuhteet joutuvat perusteellisesti tutkittaviksi.

VARKAUSVAROKEINOT VILLIKANSOILLA.

Varkaitten ammattikunta ei ole ainoastaan sivistyskansojen keskuudessa laajalle levinnyt, vaan raakalaistenkin parissa se harjottaa salaista elinkeinoaan kaikkialla. Monilla luonnonkansoilla on sangen omintakeisia varokeinoja varkaita vastaan. Esim. Malaijin saarilla asuvilla villiheimoilla on tapana käyttää tähän tarkotukseen eräänlaisia kieltotauluja, joiden nimenä on "matakau". Alkuhsukkaat luulevat niiden voivan suojella peltoja, istutuksia, asuntoja y. m. varkailta, kun ne ripustetaan lähettyville, koska matakaun uskotaan voivan tuottaa varkaalle kaikenlaisia tauteja. Yhdenlainen matakau esittää kömpelösti ihmisen naamaa, jonka silmiin on pistetty tikut — se tekee varkaan sokeaksi; toisessa on keppiin kiinnitettyjä palmunlehtiä — se myllertää varkaan sisukset nurin. Koska varkaatkin uskovat matakaun vaikutusvoimaan, turvaavat ne tosiaan omaisuutta varkailta.

Sangen käytännöllinen keino on Brasiliassa asuvilla bakairi-intiaaneilla suojella maissinkäpyjä varastelevilta helmolaisiltaan. Jättämällä käävyt olkiin kiinni he saavat maissikekonsa rakennetuksi kaikenlaisten eläinten, joko neljäjalkaisten tai lintujen muotoisiksi; jos keosta ottaa yhdenkään kävyn, niin silloin koko taideteos särkyy ja varkaus tulee heti huomatuksi.

Useat metsäläiset ovat muuten melko viekkaita varkaita. Esim. muuten sangen alhaisella kehityskannalla olevain Uuden Guinean papualaisten ammattivarkaat osaavat pettää omaa jumalaansakin, nim. varkaitten jumalaa Hiroa. Onnistuneen yöllisen varkausretken jälestä uhraa musta poika jumalalleen esim. näillä sanoilla: "Tässä on sinulle, hyvä Hiro, pala sikaa, mutta älä sitä muille ilmottele!" Ja minkälainen on tuo "pala sikaa"? Pieni kappale saparon päästä. — Onpa se lähes yhtä ovelaa kuin hartaan näköisellä kristityllä napin pudottaminen kirkon kukkaroon.

AMERIKKALAISIA SOTOSAAVUTUKSIA.

Sanomalehdistä monta kuollut ja haavottunut.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 26, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Vuoden 1917 kuluessa lakkasi vähintään 1,200 sanoma- ja aikakauslehteä ilmestymästä. Niihin sisältyy noin 925 lakkautusta ja noin 250 erilehtien yhtymistä, joissa tapauksissa vähintään yksi julkaisu väheni. Uusia lehtiä on kuitenkin perustettu siinä määrin, että vuoden puhdas vähennys on 616. Enimmät lakkautetuista lehdistä ovat olleet viikko-, päivä- ja kahdesti viikossa ilmestyvä lehtiä. Vähentyminen on ollut yleistä kautta maan.

V:n 1918 sanomalehtiluettelon mukaan on kaikenlaisia aikakausijulkaisuja edellisen vuoden lopussa ollut Yhdysvalloissa ja Canadassa yhteensä 24,252, joista Yhdysvalloissa yksinään 22,824. Viikkolehtien vähentyminen on v. 1917 ollut suurin; sen jälestä päivälehtien.

Yhdysvaltain puolella ilmestyy 2,465 päivälehteä, Canadassa ja Newfoundlandissa 139; edellisistä on vuoden kuluessa vähentynyt 49 ja jälkimäisistä 13 eli yhteensä 62.

Aikakautisjulkaisujen ilmestymispaikkoja Yhdysvalloissa, Canadassa ja Newfoundlandissa on nyt 11,619, joka osottaa, että vuoden kuluessa on 160 paikkaa jäänyt vaille minkäänlaista lehteä, kertoo Kirjaltajain lehti.

Kauhun töitä.

Niistä ovat sanomalehdet nykyään täynnä. M. m. Suomen punakaartin rötöksistä puhuu melkein ukko kuin ukko, joskin eri tavalla ja eri katsantokantojen jälkeen. Eräs neito sattui tulemaan Suomesta Amerikaan. Hän sattui asettumaan asumaan Ironwoodiin. Omaten pikku sivistyksen hän tahtoi sen myöskin näyttää yleisölle. Niin neito meni ja puhui sekä kertoi niistä hirmutöistä, joita punakaarti harjottaa Suomessa. Näiden joukkoon tuli sellainenkin rötös, että eräs pahanen pilkanen oli pommannut tämän oppineen neitosen hellun. Aijai sentään! Pitäisihän sitä nyt sentään meikäläisten vähän siveellisemmin elää, että ei pommaisi juuri yliopistosivistystä saaneelta "fröökinältä" armasta kylkiluuta. Saattaahan se tuhmuus istua joskus "fröökinänkin" päässä.

Jutun kertoja, Työmiehen kirjeenvaihtaja, ei nähtävästi ole saanut urkituksi, kuka ja mikä se noin haluttu hellu oli. Sen nojalla mitä sanomalehdet aikoinaan kertoilivat noista Suomen "oppineitten" valkolakkineitosten hellutteluista ja mitä niistä Lauri Kyösti on runoillut, voimme arvata riidanalaisen hellun luultavimmasti olleen — venäläisen sotamiehen.

Orenssien hintoja

moittiaan korkeiksi täälläkin. Mutta Irlannissa ovat ne tänä talvena olleet eri hinnoissa. Samanlaiset orenssit, joita ennen on myyty 2 dollarilla laatikko, maksavat nyt tukkukaupassa 37 dollaria laatikko, ilman rahtia. Vähittäiskaupassa niitä myydään shillingillä kappale.

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

HUHTIKUULLA:

Everett	1—2 p.
Pearson	3—4 "
Poulsbo	5 "
Issaquah	6—7 "
New Castle	8—9 "
Seattle	10—11 "
Tacoma	12—13 "

Grays Harbor, 14 päivästä alkaen 12 päivää, josta puhuja saa 4 vapaapäivää. Puhepäivät saavat g.-harborilaiset järjestää mielensä mukaan.

Independence	26p.

TOUKOKUULLA:

Winlock	1—3"
Vader	2"
Mt. Solo	4—5"
Puolangan hillillä	6"
Woodland	7—8"
Little Kalama	9"
Ilwaco	11—12 "

Deep River (Puhuja tulee, jos osasto katsoo voivansa järjestää puhetilaisuuden.)

S. s. osastot! Valmistakaa toveri Hautamäeile niin hyvä puhetilaisuus kuin mahdollista, ilmottamalla jo niin aikaseen, että kaikki voivat järjestää asiansa siten, ettei kukaan voi syyttää multa kuin itseään, jos ei saavu kuulemaan. Järjestäkää iltamia, jos ei useammaksi, niin yhdeksi illaksi, sillä toveri Hautamäen laista puhujaa ette ole aina tilaisuudessa saamaan yhdeksi ohjelman suorittajaksi. Tiedämme hyvin, että meitä kynitään yhtenään, mutta meidän on kulujen edessä seisottava, jotka jo olemme asiasta kuusalla.

Toveruudella, Wash. Suom. Valtiokomitea.

Iltamatulot tulevat Länsipiirin agitatsionikassaan.

Vieläkin väkijuomista

Vaikka en ole väkijuomain enkä niiden seurausten kannattaja missään muodossa, niin kumminkin pidän, että Toverin numerossa 61, kirjotuksessa "Verivihollisemme", asetetaan juoppouden seuraukseksi sellaista, joka ei pidä paikkaansa. Couer d'Alenen kaivannoilla ja ehkäpä monilla muillakin paikkakunnilla, on sellainen tapa, että jos mies juoppouden tähden on poissa työstä, ei hän sen tähden menetä työtään niinkään usein kuin jos muun syyn tähden olisi poissa. Jos työhön menevä mies on niin juovuksissa, että ei katsota hänen voivan tehdä väadittua työtä ja valvoa omaa turvallisuuttansa, voidaan hänet lähettää kotiin sillä kerralla, mutta on hän tervetullut työhön toisena päivänä.

Jos taas sellainen mies poissaolon tähden menettää työnsä, niin hän on aina varmempi työhön takasin pääsystä kuin sellainen, joka on jonkun muun syyn tähden pantu pois; toiseen työpaikkaan pääsemistä se ei myöskään vaikeuta. Ei ole kuultu, että juoppouden tähden olisi mies joutunut mustalle listalle. Päinvastoin ovat juopot miehet useinkin paremmin haluttuja, sillä he ovat osottautuneet koviksi 'puskemaan' siiloin, kun ovat työssä, ja myöskin vähemmän kapinallismielisiä. Myöskin yksi etu juoppoudesta on se, että se tarjoaa mainion tilaisuuden kanssakäyntiin ja tuttavuussuhteisiin työnjohtajain kanssa, josta ovat suotuisat seuraukset myöskin työpaikalla. Tällä en sano, että tällaiset miehet yleensä siten pyrkisivät parempaan asemaan työpaikalla, vaan se on luonnollinen seuraus. Esimerkkejä tällaisesta on nähty useammin kuin kerran. Muistetaan niitä räikeitä lahjomuspaljastuksia viimeisen Mesaba-rauta-alueen lakon ajalta.

Nämä esittämäni tosiasiat ilmenevät enemmän tahi vähemmän räikeinä eri paikkakunnilla, joilla juoppous rehottaa — ja harva se paikkakunta, jossa se ei sitä tee. Mutta tietoisten työläisten näkökannalta katsoen on tällainen menettely ja siihen osaa ottaminen jyrkästi tuomittava. Kapakoissa työnjohtajain nuoleksimis- ja lahjomisjutut ovat saaneet niin ilettävän leiman työläisten keskuudessa niin useassa paikassa, että olisi jokaisen pidettävä niin paljon työläis-kunniastaan, että pysyisi koko paikoista erillään.

Täällä on jo ennemmin selosteltu siitä, että juoppouteen kulutettu aika ja varat eivät auta työläisiä, vaan tuottavat enemmän vahinkoa. Ainoastaan siitä ollaan eri mieltä, kuinka tämä pahe saadaan korjatuksi. Taloudellisen aseman parantamista on esitetty yhdeksi keinoksi ja se lienee paikallaan johonkin määrään. Ja kun löydämme vielä vastauksen siihen, kuka työläisten taloudelliset olot korjaa, niin on koko arvotus selvitetty. Että se on työläisten itsensä tehtävä, siitä olemme yhtä mieltä, kuin myöskin siitä, että heidän on itse valmistauduttava siihen teh-